
Jak nám zlevnilo vzdělání

Jak nám zlevnilo vzdělání

PRAVO

Školám chybějí peníze. To jistě nikoho nepřekvapuje. Zvláštní se ovšem může zdát, že ministr školství Ondřej Liška škemrá o další dvě miliardy právě v době, kdy je rozpočet pro příští rok vlastně už na cestě z vlády do parlamentu. Však také místo nich dostal od premiéra Topolánka řádně vynadáno. Podle něj dostalo školství letos nasypáno dost, možná víc než zdrávo.

Ale třeba to Liška jen zkoušel, třeba se jen chtěl zviditelnit před blížícím se (mimo)řádným sjezdem zelených, který by ho při vhodné konstelaci hvězd mohl vynést do pozice Vicebursíka.

Přidržíme se však raději faktů než spekulací. Ty dvě miliardy měly jít na vysoké školy, které trápí velikánský problém. Studentů přibývá rychle, peněz pomalu, takže stát vlastně na vzdělání jednoho každého z nich přispívá čím dál tím méně. Před dvěma lety 72 941, napřesrok to vychází na 66 700 Kč.

Takový propad je už cítit, byť o něm premiér zřejmě dosud neví. Školám však nelze vytýkat, že se snaží přijímat čím dál tím více studentů a produkovat čím dál tím více absolventů.

To je přece jejich dlouhodobý program, vyplývající z pozhnaného záměru zvýšit vzdělanost národa a v počtu vysokoškoláků dohnat Evropu.

Stojí ostatně za připomenutí, co nám vláda slibovala ve svém programovém prohlášení: „Budou vytvořeny podmínky pro větší zpřístupnění vysokoškolského vzdělávání a pro rozšíření nabídky studijních oborů. Vláda sníží sociální bariéru v přístupu k vysokoškolskému vzdělání a navýší prostředky z veřejných zdrojů pro vzdělávání, vědu a výzkum.“

Ale zejména je asi třeba připomenout, že současná vedoucí síla společnosti vyhrála volby v roce 2006 též díky závazné Smlouvě s občany, kterou za ODS vlastnoručně podepsal sám Mirek Topolánek a občan Hejzl ji mohl stvrdit vhozením jejího volebního lístku do urny.

V té lze najít zvýrazněný mezititulek „Vláda vzdělání a skutečné solidarity“ a pod ním úderný text: „Nezavedeme školné, ale změnou financování studia zvýšíme počet vysokoškoláků na průměr EU.“

Především zvýšíme podíl studentů z nízkopříjmových skupin, který je u nás až čtyřnásobně nižší než ve vyspělých zemích.“ Sám Jan Ámos by jistě volil občanské demokraty, kdyby si to přečetl – a kdyby byl ochoten tuhle návnadu spolknout.

Jenže dočteme se tam třeba také, že daňové příznání bude možné podávat na jednom listu. Zkrátka nic než velkohubá slibotechna. Kdo tomu snad věřil, toho nutno politovat.

Ondřeje Lišku však litovat nemusíme. Ten přece vstupoval do vlády teprve nedávno a musel vědět, do čeho jde.